

Mamangan tu Bununtuza

“ Qubiaz! Qubiaz! Kavava-a minkelas i, minsuma in a lehle-isnanava-an ”, tusqit a tina luklas zaku, tinquz-a naam a tutut a sinepuk, musbai munhaan qiqinatul a ispit-i-ia qesing tu lukis tanqedip tungqabin, kas-aang saak tu duuq sia malaqtenga tinmamangmang malastapang, samuq is ni-i qan a.

Tintungtintung... maszang a masnanava ki petasan haan sisipulun tu patasan ta tu sasepuksidi tu, kinkikinuz anhavun zami, uka tu tatini ka ni-i tu musuqis munhaan patataqu-an ta. Tingmut kitngaa masipul i petasan, mazima saak mintingmut masipul i petasan, mopa maqtu sana-itu-anak-anak tu kazima-un masipul i petasan, ma-aq is halasan masipul a, ni-i tonquvali maqtu tintakzang, asa tutupa tu munhaan qaqebazanpetasan ta kilim i asa-un masipul tu petasan. Siza saak i issia masnanava sintupa tu si-a-av a sipulun i “ Bununtuza mamangan tu qaqanup ”, masipul saak a maszang saak is sinipul ta tu mopa ta.

Taqu-an saam i masnanava tu, “ Amu ka tatinitini tu temi-issuskunan! Hadasav mu-u ka issuskunan munhaan ladidinunan ta, na i-ita ata pakasia uvavaz-az paliqansiap, asa kavavaa qe! ”, Maszang saak is metatesaq ta tu

tisqa tispalkav, pansansanasma-az tu tikis, saduu anak-anak tu mopin penukan i hulusBununtuza matehunuk i busulkavi tu na manaq i takilibus tu miniqumis.

Ai! Tasbanan in qan a ka masipul i petasan tu qeni-anan, laktanak a petasan haan inagak tu ailnuqu-an ta, maldauk ang saak maszang is matatesaq.

Tan-a ki issia temi-issuskunan tu sinkalun, maldauk ang saak maszang is na munba-av qanup, ma-aq a listutudul tu issuskunan a maldauk ang maszang matatesaq; sidaukdauk saak miliskin a, tisqa heza ni-i tu nepun tu ma-aq tu qazam a makahaan inagak tu tanangaus kusbai, tinniap saak tu masamu ka Bununtuza kis mudandaan ata ka tisqa heza ka qazam a makahaan tanangaus angqai kusbai, na heza ka minkanaang, qadang al masamu ang ni-i tu minkanaang.

Ma-aq ata Bununtuza kis kapimopa ki imita tu is-atusasamu ka, na ni-i ata palanduu ki tingquz-a-un ta saduu, nait saduu ki vahang, na malisvalavala ata miqumis nastu ti, maqasmav kuzakuza ki nanu tu na kuzkuza-un mita, kopaqani-an malisvalavala ata miqumis haan nastu ti.

布農勇士

「Qubiaz！Qubiaz！趕快起來，校車來了」，媽媽大聲呼叫我，我們家養的小狗被驚嚇的跑出去，躲在煮飯用的火柴堆旁，我以為是那慶祝射耳節唱誇功歌太大聲！

叮咚叮咚！老師像是聖經裡的牧羊人，在我們的後面趕著我們。我喜歡利用清晨閱讀，因為可以按自己喜歡的書籍來閱讀，如果來不及閱讀，中午就要去圖書館找書閱讀。

拿出「布農族獵人的勇士」，我跟隨著所讀的內容，好像是我也正在經歷著。

老師：「各位班長！請帶同學到禮堂，我們要在那裡和小朋友一起討論事情」，我像作夢一般醒來，有點迷迷糊糊，看自己像是穿著傳統服拿弓箭在瞄準著野獸要射擊。

唉！閱讀的時間已過，我把書放在座位上。聽到班長的口令，我像族人準備上山打獵一樣，打瞌睡同學還在回味美好的夢境，因為上山打獵要先作很好的夢；我正在那樣想時，突然有一隻不知名的鳥，從前面經過，我意識到布農族人若有飛鳥從我們前面經過是不吉利的，希望不要發生什麼事情。

Pali-uni munquma

Ma-aq mita Bununtuza ka asang qabas a ihaan ludundengaz. Sanasia ka madadengaz i issia buan siin diqanin tu tesqang, madelaz i kuzkuza-un. Ma-aq is munquma ka mokdelaz pok-u-upa pendangazdangaz. Ma-aq is qanup a ispasiqtu ka qinanup tu titi ka, malisihal a Bununtuza haan ludun miqumis.

Minsumin a Lipung a, taqu-an in matas-i ki vunu madanuq paaz. Minqansiap in a madadengaz tu sinnava-an in. Ihaan in vunu lakakangkang, la-aszaq, makalus, lanasnas a madanuq in. Tan-a ki madadengaz tu tui tui tui ha ha ha ma-a-os-os qanvang lakakangkang. Saduu ki bunun tu maldikus i samang makankongkong madadanuq. Heza qongu haan tankinuz ta, padangi-an i sinlakatkat tu samang tu na isdanuq.

Ma-aq is tal-ia in a sindanuq a, kitngaa in a bunun mokdelaz pok-u-upa mavulvul i sindanuq tu paaz ta. Ma-aq is mintunpuq in a paaz a kitngaa in amin a dulpin, tanluluhlu kusbabai munhaan vunu ta mama-un laas i paaz. Ma-aq a madadengaz a matas-i ki ispasinava, ispapaqpaq, qolta ispusbai ki qazam. Madia bunun a matuduldul haan qutun miqepu ki paaz, samuq sinpasinava qan a nepa.

Tinsinhav in a paaz lasuqdung in. Maszang kiim masoqbung sadu-an. Ma-aq is mopin ta ka paaz a, todaniv i bunun mapalupaiv makulut paaz, asa tu heza ka qena ka iskulut i paaz a, asa amin tu heza ka tateslutan i paaz, mapadusa tu bunun a makulut i paaz a, ma-aq a дума bunun a mateslut i paaz, mopa ta tu tastubangkalkangkal aminun makulut, ma-aq is talabal a mopa mabaqis a vali ka, tutuza tu uka sekaskopa maklangdengaz, ma-aq is kanaqtung in a manahidengaz i mopa na ma-un i mebabu; manahip amin a tastulumq i kanaqtungan in makulut a paaz. Na lusqa in ilumag mapavavali ki paaz, ma-aq is maqaliv in a maqtu in mama-un i paaz.

Mopa ma-aq qabas a Bununtuza ka, ni-i tu mama-un i paaz, sia maduq, hutan, pu-i, tai, salaaz, batal, diil a kakonun. Tudiip in tu minsuma in a Puut un mun-Tevang ti, saduu nai ta tu talpapaaz a, pakonan ingtaa ki mepaaz tu qesing a tutuza tu salinhahansum salaz, peskatudiip in a bunun sililili in nai ta tu madanuq i paaz a, maqtu in mama-un i mepaaz tu qesing solopa ko, paaq pu-un isdaukdauk in ni-i in mama-un i maduq, salaaz, batal, siin diil, lusqa in taltatas-a ki paaz solopa ko, nepas na maku-aq dau kis qabas in i?

耕種記

早期布農族的部落在深山。祖先們以月亮及天氣安排耕事。耕地時以集体輪工互相幫忙。狩獵時會平分獵物的肉。布農族在山上過著生活。

日本人教我們造田地及插秧。長輩們在田中犁田，耙鬆，耙耕，整平要插秧。聽到長輩叫喊著 tui tui tui ha ha ha 趕著牛犁田。彎著腰、手拿秧苗插秧，後面會有一個木桶放著秧苗。

秧苗長成時，布農族會相互輪工、跪地去除田中的雜草。

當稻子長穗稻時，麻雀會成群飛來田中吃稻子。長輩們也製作稻草人、竹子、罐子的驅鳥器。稻草人會在田埂中看著水稻，稻穗彎著腰變成黃色。

稻穗變黃、低垂，就像黃金一樣；我們會邀請很多人幫忙割稻，我們要準備割稻用的小鐮刀分給大家使用；也要有脫殼機一台，一半的人割稻，一半的人用脫殼機脫殼，稻穀裝入麻袋，扛到牛車上運回家。

夏天割稻仔的時候，太陽非常炎熱。割稻的工作完成後，大家都可以吃到豬肉，主人的家人也非常的高興，因為割稻的工作都完成

了。之後的工作，就只是需要曬曬稻穀。而且，稻穀曬乾了，就可以吃米飯了。

以前是吃小米、地瓜、玉米、芋頭，還有雜糧。自從看到種稻米，吃過米飯後，真的是太香了。從此就開始學種稻到現在。漸漸地不想種小米、地瓜、玉米、芋頭，還有雜糧。一直到現在就只種稻米了。不曉得，未來會是種什麼？